

Obsah

Úvod	11
Plenární zasedání konference	14
JOSEF MAŇÁK (BRNO): <i>Cesta k tvořivé škole</i>	14
EUGENIUSZ PIOTROWSKI (POZNAN): <i>Psychologiczne problemy rozwoju twórczej aktywności uczniów szkoły średniej</i>	19
MILAN JELÍNEK (BRNO): <i>Současná diskuse o spisované češtině a péče o kulturu řeči ve škole</i>	24
MARIE ČECHOVÁ (PRAHA, ÚSTÍ NAD LABEM): <i>Tvořivostí učitelů k tvořivosti žáků?</i>	33
JOSEF BUDIŠ (BRNO): <i>Bláznivé video</i>	42
Sekce AI: Rozvíjení žákovské tvořivosti	46
ŠTEFAN VENDEL (KOŠICE): <i>Vlastnosti ideálního žiaka z pohľadu učiteľov a psychologov</i>	46
EUGENIUSZ KAMEDUŁA (POZNAŇ): <i>Kształcenie aktywności emocjonalnej uczniów poprzez treści kształcenia</i>	51
MILOSLAVA MACHALOVÁ (BRNO): <i>Obecná škola tvořivější?</i>	56
ZDENKA STRÁNSKÁ (BRNO), ANNA SPÁČILOVÁ (SLAVKOV U BRNA), IVANA KOPLÍKOVÁ (BRNO), ALENA STŘELCOVÁ (VSETÍN): <i>Funkce tvořivosti v chování a školním výkonu adolescenta</i>	61
STANISLAV STŘELEK (BRNO): <i>Rozvíjení tvořivosti dítěte (žáka) v rodinném prostředí</i>	65
JULIE DOLINSKÁ (LVIV), GEORGIJ DOLINSKÝ (BRNO): <i>Tvořivá výchova žáků ke zdravému způsobu života</i>	69
IVO JIRÁSEK (OLOMOUC): <i>Filosofie a tvořivost v rámci výchovy v přírodě</i>	72
ALENA ŠAFROVÁ (BRNO): <i>Možnosti rozvoje tvořivosti dětí s postižením a tvůrčí přístup k jejich integraci</i>	75
IRENA BĚLOHOUBKOVÁ (BRNO): <i>Intuice v hledání souvislostí</i>	80
MARIA JABŁOŃSKA (WROCLAW): <i>Możliwości wykorzystania wartości sztuki w edukacji</i>	82
MARIA JABŁOŃSKA (WROCLAW): <i>Doświadczanie wartości estetycznych przez dzieci w wieku młodszym</i>	92
MICHAELA TERČOVÁ (OSTRAVA): <i>Umění a výchova, stále naléhavější dialog – úvaha inspirovaná hledáním fenoménu tvořivosti</i>	98
ILONA SEMRÁDOVÁ (HRADEC KRÁLOVÉ): <i>Humanizace výuky na Fakultě řízení a informační technologie Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové</i>	102

Sekce AII: Výzkum a rozvíjení učitelství	106
HANA CISOVSKÁ – HANA KANTORKOVÁ – ZDĚNĚK MACEK (OSTRAVA): <i>Jak vybrat tvořivého uchazeče o učitelství?</i>	106
VLASTIMIL ŠVEC (BRNO): <i>Přístupy ke zkoumání učitelství</i>	110
PETR URBÁNEK (LIBEREC): <i>Tvořivost a praktická příprava budoucích učitelů</i>	114
OLDŘICH ŠIMONÍK (BRNO): <i>Budoucí učitelé a výchova k tvořivosti</i>	118
JAN ŠTÁVA (BRNO): <i>Tvořivost a příprava budoucích učitelů</i>	121
JIŘÍ SEDLÁK (BRNO): <i>Předválečné zlínské pokusné školství – podnět pro tvořivost dnešního učitele</i>	125
ALICE PROKOPOVÁ (BRNO): <i>Některé psychologické souvislosti výchovy (ne)podporující tvořivost</i>	127
MIROSLAV SOMR (ČESKÉ BUDĚJOVICE): <i>Pronikání teorie do praxe v činnosti učitele</i>	132
RUDOLF GREPL (BRNO): <i>Obecně k výuce a tvořivosti učitelů (nejen matematiky)</i>	139
EVŽEN ŘEHULKA, OLIVA ŘEHULKOVÁ (BRNO): <i>Fenomén „burnout“ a učitelé</i>	142
JIŘÍ HAVEL (BRNO): <i>Cesta k tvořivé škole očima účastníků společenskovedné sekce</i>	146
Sekce AIII: Výchova k občanství	150
FRANTIŠEK ČAPKA (BRNO): <i>K práci s regionálním materiálem ve výuce dějepisu</i>	150
JAROSLAV VACULÍK (BRNO): <i>Diskuse o charakteru střední školy dnes a včera</i>	152
ALOIS MATOUŠEK (BRNO): <i>Nejméně rozvinuté země světa a jejich místo ve výuce regionální geografie</i>	157
MILAN VALACH (BRNO): <i>Morální nejistota a posttotalitní společnost</i>	162
OLDŘICH KRÁLÍK (BRNO): <i>Je ekonomický růst žádoucí a ukazatelé pro jeho vyjádření objektivní?</i>	166
IVAN HOLÝ (BRNO): <i>Televize a hodnotová orientace žáků 6.–9. tříd (Vybrané výsledky ze sociologického průzkumu)</i>	171
ERIKA VONKOVÁ (BRNO): <i>Význam studia dějin filosofie pro učitele tvořivé školy</i>	173
MAGDALENA BUCHTOVÁ (BRNO): <i>Rozum a cit (aneb pár poznámek ke vnímání krásy světa)</i>	176
RADOVAN RYBÁŘ (BRNO): <i>Kulturologie a její podněty tvořivé škole</i>	178
JIŘÍ VÍTEK (BRNO): <i>Filosofie Jana Patočky a „život v pravdě“</i>	181
BLAŽENA ŠVANDOVÁ (BRNO): <i>Kosmopolitní myslitel Kurt Gödel – rodák brněnský (28. dubna 1906 v Brně – 14. ledna 1978 v Princetonu /USA/)</i>	185
ROMAN DAVID (BRNO): <i>Postavení Senátu v Ústavě z roku 1920 a dnes</i>	190
MARTA GOŇCOVÁ (BRNO): <i>Teorie demokracie na konci 20. století</i>	194
JIŘÍ SEDLÁK (BRNO): <i>T. G. Masaryk a Ústava ČR plus OV jako „žité občanství“ (Dva náměty k inovaci OV na ZŠ a SŠ, i na PdF)</i>	198
Sekce B: Jazyk a literatura (Skupina I – Jazyk)	202
PŘEMYSL HAUSER (BRNO): <i>Mluvnice jako předpoklad (základ) jazykové tvořivosti</i>	202
JINDŘICH KASAL (OLOMOUC): <i>Funkce učitele mateřského jazyka – tradice a změny</i>	204
FRANTIŠEK UHER (BRNO): <i>Dnešní žák – zítřejší tvůrce slovní zásoby</i>	211
HELENA KNESELOVÁ (BRNO): <i>Zvládání slovní zásoby jako předpoklad jazykového rozvoje</i>	215

JANA SVOBODOVÁ (OSTRAVA) – KVĚTOSLAVA KLÍMOVÁ (BRNO): <i>Ke komunikačnímu aspektu ve výuce mateřštiny</i>	218
IVANA KOLÁŘOVÁ (ÚSTÍ NAD LABEM): <i>Význam rozvoje komunikačních schopností. Některé problémy jazykové komunikace posluchačů učitelského studia</i>	222
MILENA ŠVEHLOVÁ (PRAHA): <i>Pragmatická dimenze jazyka v hodinách češtiny</i>	227
MARCELA GRYGERKOVÁ (OSTRAVA): <i>Na okraj užívání slangu v současné komunikaci</i>	231
EVA MINÁŘOVÁ (BRNO): <i>Tvořivost ve slohovém vyučování</i>	235
ALENA DEBICKÁ (ÚSTÍ NAD LABEM): <i>K tvořivému slohovému projevu žáků na 2. stupni základní školy</i>	239
MARIE ZOUHAROVÁ (BRNO): <i>K problematice vyučování skladby na základní škole</i> .	244
JÁN STOFFA (OLOMOUC – NITRA): <i>Terminologická kultura jako součást jazykové kultury v systému přípravy učitelů technické výchovy</i>	248
HANA SRPOVÁ (OSTRAVA): <i>Citáty a jejich funkce v českém tisku</i>	253
KARLA ONDRÁŠKOVÁ (BRNO): <i>Úloha školy při vytváření hodnotových postojů žáků</i>	258
STANISLAV ŽAŽA (BRNO): <i>Význam antických jazyků jako složky jazykové výchovy</i> .	262
KAREL KOMÁREK (BRNO): <i>K zaměření diachronie v jazykové výchově</i>	265
MONIKA HORSÁKOVÁ, PAVEL KOSEK (OSTRAVA): <i>Přijímací testy (1996) na obor český jazyk na FF OU</i>	267
EVA DOLEŽELOVÁ (BRNO): <i>Mluvený projev v cizojazyčném vyučování</i>	270
LUDMILA URBANOVÁ (BRNO): <i>Odras vývoje lingvistického myšlení ve výuce angličtiny na vysoké škole</i>	273
RENATA POVOLNÁ (BRNO): <i>Propojení teoretických a praktických znalostí ve výuce lingvisticky zaměřených disciplín u vysokoškolského studia angličtiny</i>	276
RENÉ GREVAROVÁ (BRNO): <i>Několik poznámek k frazeologii a k otázce výběru frazeologického minima v ruštině</i>	281
JOZEF SIPKO (PREŠOV): <i>Sociálne a etnokultúrne analógie</i>	285
DANA DAVIDOVÁ (OSTRAVA): <i>Pokus o hodnocení dvou typů dialogu</i>	289
Sekce B: Jazyk a literatura (Skupina II – Literatura)	298
VIERA ŽEMBEROVÁ (PREŠOV): <i>Otvorenosť literárneho diela a autorova stratégia ako textový a mimotextový jav</i>	298
ANDREJ ANTOŇÁK (PREŠOV): <i>Umelecká literatúra ako sociokultúrny artefakt. (na príklade ruskej literatúry)</i>	302
KVĚTUŠE LEPILOVÁ (OSTRAVA): <i>Tvořivý čtenář a počítačový hráč? (Závažnost etapy předčtenářství)</i>	306
VILIAM OBERT (NITRA): <i>Dialogický charakter školskej interpretácie literárnych textov</i>	310
JIŘÍ POLÁČEK (BRNO): <i>Výuka literatury: realita a sen</i>	315
IVAN NĚMEC (BRNO): <i>K problému interpretace básnických textů ve škole</i>	318
JITKA RADIMSKÁ (ČESKÉ BUDĚJOVICE): <i>Literární text ve školním prostředí z hlediska jeho recepce</i>	323
SIMONA KORYČÁNKOVÁ (BRNO): <i>Odkaz Vladimíra Solovjova dnešní generaci.</i>	328
JAROSLAV TOMAN (ČESKÉ BUDĚJOVICE): <i>Z tvůrčí dílny autora moderních čítanek pro 1. stupeň základní školy</i>	331

VĚRA VAŘEJKOVÁ (BRNO): <i>Fenomén kontaktnosti ve slovesné tvorbě pro děti</i>	335
SVATAVA URBANOVÁ (OSTRAVA): <i>O textu a posttextu v překladech literatury pro mládež</i>	341
NADĚŽDA SIEGLOVÁ (BRNO): <i>Sémiotika v literatuře pro mládež jako jedna z perspektiv jejího studia</i>	346
JANA SKÁLOVÁ (ČESKÉ BUDĚJOVICE): <i>Využití kreativních metod v hodinách literární výchovy</i>	350
IVETA KOVALČÍKOVÁ – ALENA LELKOVÁ (PREŠOV): <i>Vplyv tvorivej dramatiky na rozvoj tvorivosti žiakov v predmete estetická výchova</i>	353
MARIE PAVLOVSKÁ (BRNO): <i>Dramatická výchova – cesta k tvořivé škole</i>	358
HANA BRÁDKOVÁ (ÚSTÍ NAD LABEM): <i>O některých předpokladech úspěšné práce češtinářů</i>	360
Sekce C: Přírodovědná	364
JOSEF JANÁS (BRNO): <i>Tvořivá činnost učitelů a žáků v přírodovědných předmětech</i>	364
VÁCLAV HAVEL (PLZEŇ): <i>Některé nové zkušenosti s přípravou učitelů fyziky na Pedagogické fakultě v Plzni</i>	369
JAROSLAVA MAZÚROVÁ (ŽILINA): <i>Tvorivé schopnosti žiakov a možnosti ich rozvoja na hodinách fyziky</i>	371
MILAN ROJKO (PRAHA): <i>Výuka fyziky jako fyzika</i>	375
EMANUEL SVOBODA (PRAHA): <i>Fyzikální pokusy s jednoduchými pomůckami přispívají k tvořivé aktivitě žáků</i>	383
JOSEF TRNA (BRNO), EVA TRNOVÁ (LYSICE): <i>Inovace role přírodovědné úlohy jako vzdělávacího prostředku</i>	387
DANIEL BORECKÝ (BRNO): <i>Nové možnosti učitele geografie na poli rozvoje obce – místa svého působení</i>	391
EDUARD HOFMANN, BORIS RYCHNOVSKÝ (BRNO): <i>Terénní vyučování</i>	396
PETR CHALUPA (BRNO): <i>K postavení zeměpisu v tvořivé škole v první polovině příštího století</i>	401
JOZEF MEČIAR (BRNO): <i>Specifičnost geografie a interdisciplinarizace vysokoškolské výuky</i>	404
SVATOPLUK NOVÁK (BRNO): <i>Mapa – nástroj zkvalitňování výuky zeměpisu</i>	410
JAN ŠUPKA (BRNO): <i>Interdisciplinarita v didaktice geografie a mezipředmětové vztahy při vyučování zeměpisu</i>	414
MATOUŠEK, A., TRNA, J., RYCHNOVSKÝ, B. (BRNO): <i>Fyzickogeografické standardy ve vztahu ke standardům z přírodních věd</i>	417
MATOUŠEK, A., ČAČKA, O., OTÁHAL, V. (BRNO): <i>Spolehlivý pomocník k naplnění geografických standardů: Encyclopedia Britannica</i>	423
BŘETISLAVA ČERNÁ (BRNO): <i>Interdisciplinární vztahy přírodovědných předmětů</i> ..	428
ĽUBOMÍR HELD (TRNAVA): <i>Výskum tvorivosti a zmena výskumnej paradigmy v prírodovednom vzdelávaní</i>	431
MONIKA BAREŠOVÁ (PRAHA): <i>Nestandardní úloha a její řešení</i>	435
MARIE KUBÍNOVÁ (PRAHA): <i>Umíme vychovat tvořivého učitele (matematiky)?</i> ...	439

FRANTIŠEK KUŘINA (HRADEC KRÁLOVÉ): <i>Matematika jako lidská aktivita a problémy jejího rozvíjení</i>	444
JARMILA NOVOTNÁ – MARIE KUBÍNOVÁ – VÁCLAV SÝKORA (PRAHA): <i>Učíme se objevovat</i>	449
VÁCLAV SÝKORA (PRAHA): <i>Prostorová představivost a geometrizace reálného světa</i>	455
EVA TESAŘÍKOVÁ (OLOMOUC): <i>Pravděpodobnostní hlediska při formalizovaném hodnocení znalostí studentů v pedagogickém procesu</i>	462
KAREL STIBOR (BRNO): <i>Motivace žáků k technickému vzdělávání</i>	469
MOJMÍR STOJAN (BRNO): <i>Inovačními trendy v informačních technologiích k tvořivé škole</i>	472
ZDENĚK FRIEDMANN (BRNO): <i>Technické předměty na základní škole a jejich vztah k přírodovědným oborům</i>	477
JÁN STOFFA – JIŘÍ KROPÁČ (OLOMOUC): <i>Technická kreativita v přípravě učitelů technické výchovy</i>	479
Sekce D: Uměnovědná	488
OLGA ČENČÍKOVÁ (ÚSTÍ NAD LABEM A LIBEREC): <i>Masmedia jako negativní činitel v intencionální hudební výchově</i>	488
BEDŘICH ČRHA (BRNO): <i>Proměny hodnot v hudbě</i>	494
MAREK SEDLÁČEK (BRNO): <i>K problému vyučování moderní populární hudbě ve škole</i>	500
LUDĚK ZENKL (OSTRAVA): <i>Hudba v tvořivé škole</i>	504
ZDENĚK MAREK (BRNO): <i>Vychovává umění člověka?</i>	506
RADEK HORÁČEK (BRNO): <i>Konec vývoje animací ve Střední Evropě? (Zkušenost z Domu umění města Brna)</i>	510
VLADIMÍR SPOUSTA (BRNO): <i>Kreativita v hodnotovém systému učitele uměnovýchovné specializace</i>	513
OLDŘICH DUZBABA (PRAHA): <i>Komunikace–tvořivé klima–kooperace v hudební výchově</i>	523
ANTON JUSKO (PREŠOV): <i>Projekty, štúdie, interpretácie a inštalácie v príprave učiteľa</i>	527
Sekce E: Tělesná kultura	534
KAREL FRÖMEL (OLOMOUC), KRYSZYNA GÓRNA (KATOWICE): <i>Kreativně orientované vyučování v současném pojetí školní tělesné výchovy</i>	534
JIŘÍ NOVOSAD, KAREL FRÖMEL, RADKA DOPITOVÁ (OLOMOUC): <i>Diagnostika kreativně orientovaných vyučovacích jednotek tělesné výchovy</i>	540
VLADIMÍR HANSGUT (BRNO): <i>Školní a mimoškolní pohybová aktivita mentálně postižené mládeže</i>	546
JITKA KOPŘIVOVÁ (BRNO): <i>Tvořivá pohybová činnost v životě zdravotně oslabených jedinců</i>	549
RENATA KLÁROVÁ (BRNO): <i>Pohybová tvořivost žáků v rytmické gymnastice</i>	552
HANA KRAPKOVÁ (OLOMOUC): <i>Kreativně orientované vyučování v gymnastice</i>	555
LADISLAV PYŠNÝ (ÚSTÍ N.L., PRAHA), JITKA KOPŘIVOVÁ (BRNO), MILOŠ MATOUŠ (PRAHA): <i>Úloha tělovýchovných pracovníků v prevenci zneužití drog ve sportu</i> ..	557

LADISLAV PYŠNÝ (PRAHA, ÚSTÍ N.L.), JITKA KOPŘIVOVÁ (BRNO), MARCEL ŽÁK (ÚSTÍ N.L.), JAROSLAV VLACH (ÚSTÍ N.L.), JAN HENDL (PRAHA), LIBĚNA KOVÁČOVÁ (OLOMOUC), RUDOLF PSOTTA (PRAHA): <i>Nový problém u mládeže v České republice – abusus anabolických androgenních steroidů.</i>	563
MARIE BLAHUTKOVÁ (BRNO): <i>Pohybové vyjádření představy a prožitku a návrat k přirozenosti v tělesné výchově</i>	567
FERDINAND MAZAL (OLOMOUC): <i>Kreativita ve školní tělesné výchově z pohledu hry</i>	571
ZBYNĚK SVOZIL (OLOMOUC): <i>Kreativně orientované vyučovací postupy – alternativní způsob řízení výuky</i>	575
DUŠAN TOMAJKO (OLOMOUC): <i>Kreativně orientované vyučování ve sportovních hrách na základních a středních školách</i>	578
MARCELA VAŇHAROVÁ (BRNO): <i>Využití tanečních cvičení pro rozvoj kreativity</i> ...	584
RADEK HANUŠ (OLOMOUC): <i>Lanové aktivity jako prostředek rozvoje pohybové aktivity</i>	587
HANA VÁLKOVÁ (OLOMOUC): <i>Tvořivost mentálně postižených: realita nebo fikce?</i>	590